

Nordlys Forsikring Gjensidig

Årlig gjennomgang av solvens og finansiell stilling

SFCR 2017

5-20-2017

Oppsummering

Rapporten gir en beskrivelse av virksomheten og dens resultater på forsikringsdriften og kapitalforvaltning. Resultatet i 2016 var tilfredsstillende, der forsikringsdriften leverte et overskudd på MNOK 0,4 etter premierabatt til forsikringstakere og hvor finansinntektene var svært gode.

Videre beskrives de viktigste funksjonene for risikostyring og internkontroll, herunder internrevisjon og aktuarfunksjonen.

Selskapet er eksponert for en rekke risikoer som er beskrevet i kapittel 3. Her er også selskapets risikoprofil og risikoreduserende tiltak nevnt. Utenom forsikringsrisiko er markeds- og motpartsrisiko (kredittrisiko) de største risikoene som er kvantifiserbare, mens operasjonell risiko er en viktig risikokategori som ikke er så enkel å tallfeste.

Nordlys Forsikring er godt kapitalisert i forhold til selskapets risiko og regulatoriske minstekrav (MCR). Selskapets har kun egenkapital (tier 1) og tåler store svingninger i investeringene før man nærmer seg MCR.

Innhold

1.	VIRKSOMHET OG RESULTATER.....	4
1.1	Virksomhet	4
1.2	Forsikringsresultat	5
1.3	Investeringsresultat.....	5
1.4	Resultater fra øvrig virksomhet.....	5
1.5	Andre opplysninger	5
2.	SYSTEM FOR RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL	6
2.1	Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll	6
2.2	Krav til egnethet	6
2.3	Risikostyringssystemet, herunder egenvurderingen av risiko og solvens.....	7
2.4	Internkontrollsystem	8
2.5	Internrevisjonsfunksjonen.....	9
2.6	Aktuarfunksjonen	9
2.7	Utkontraktering.....	9
2.8	Andre opplysninger	10
3.	RISIKOPROFIL.....	12
3.1	Forsikringsrisiko.....	12
3.2	Markedsrisiko	13
3.3	Kredittrisiko	15
3.4	Likviditetsrisiko	16
3.5	Operasjonell risiko.....	17
3.6	Andre vesentlige risikoer.....	17
3.7	Annen relevant informasjon.....	18
4.	VERDIVURDERINGER FOR SOLVENSFORMÅL	19
4.1	Eiendeler.....	19
4.2	Forsikringstekniske avsetninger	20
4.3	Andre forpliktelser	20
4.4	Andre opplysninger	21
5.	KAPITALFORVALTNING	22
5.1	Ansvarlig kapital	22
5.2	Solvenskapitalkravet (SCR) og minstekapitalkravet (MCR)	23
5.3	Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregningen av SCR.....	23
5.4	Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller	23
5.5	Manglende oppfyllelse av MCR og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet.....	23
5.6	Andre opplysninger	23

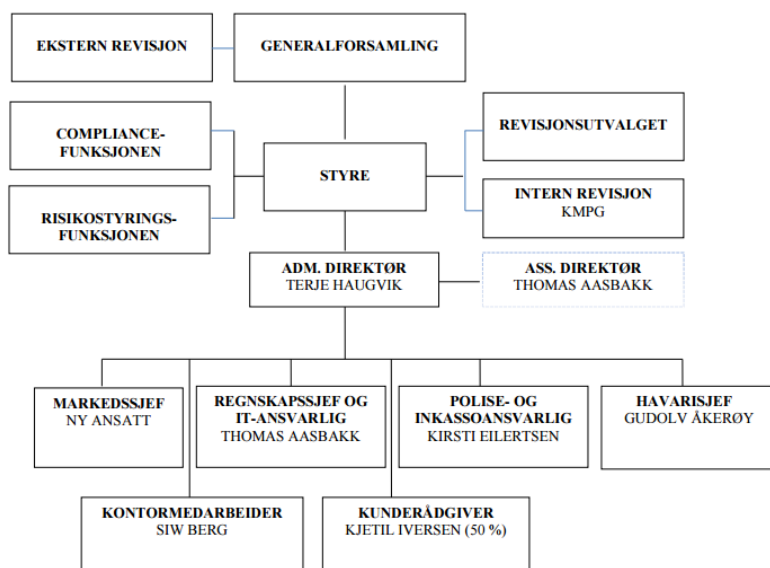
1. Virksomhet og resultater

1.1 Virksomhet

1.1.1 Kontaktdetaljer

Posisjon	Navn	Kontaktdetaljer
Administrerende direktør	Terje Haugvik	haugvik@nordlysforsikring.no, tlfnr 95124944
Økonomiansvarlig	Thomas Aasbakk	aasbakk@nordlysforsikring.no, tlfnr 95268657
CRO/Risk Manager	Thomas Aasbakk	aasbakk@nordlysforsikring.no, tlfnr 95268657
Ekstern revisor	EY	roger.rambjor@no.ey.com, tlfnr 90605408
Kontakt Finanstilsynet	Thomas Aasbakk	aasbakk@nordlysforsikring.no, tlfnr 95268657
	Terje Haugvik	haugvik@nordlysforsikring.no, tlfnr 95124944

1.1.2 Organisasjonskart

1.1.3 Vesentlige eierandeler

Nordlys Forsikring er et gjensidig selskap eid av forsikringstakerne.

1.1.4 Virksomhetens forretningsområde

Nordlys Forsikring driver med sjøforsikring i markedssegmentet F.O.M. norsk fiskeri og norsk kyst. F.O.M. er definert som norsk flagg, norsk eierskap eller norsk management. Det alt vesentlige av kundemassen befinner seg i Nord-Norge, hvorav hoveddelen i Nordland. Vi tilbyr kasko- og ansvarsforsikring, samt tilleggforsikringer som naturlig hører med (brann, redskap, tidstap, fangsttap, mannskapsforsikring, etc). Forretningsområdet har vært det samme i lengre tid og det har ikke skjedd endringer eller hendelser i rapporteringsperioden.

1.1.5 Datterselskaper og tilknyttede foretak

Ikke relevant.

1.2 Forsikringsresultat

Selskapet opererer kun innenfor en bransje; sjøforsikring. De tre viktigste tallene i det tekniske regnskapet er tatt med her:

Forsikringsresultater	Resultat 2016	Resultat 2015
Opptjent bruttopremie (fratrukket premierabatt til FT)	MNOK 13,2	MNOK 15,3
Erstatningskostnader	MNOK 11,4	MNOK 9,9
Forsikringsrelaterte driftskostnader	MNOK 1,5	MNOK 5,1
Resultat av teknisk regnskap	MNOK 0,4	MNOK 0,3

Den store differansen i forsikringsrelaterte driftskostnader skyldes endring i andelen for funksjonsfordelte kostnader, høyere provisjonsinntekter i 2016 og lavere lønnskostnader på grunn av lavere bemanning på kontoret en periode i forbindelse med fratredelse/nyansettelse.

1.3 Investeringsresultat

Selskapets investeringsportefølje er i det vesentligste plassert i fondsobligasjoner, obligasjonsfond, aksjefond og bankinnskudd. Investeringsporteføljen var pr 31.12.16 MNOK 183,8.

	Resultat 2016	Resultat 2015
Renteinntekter og utbytte finansielle eiendeler	MNOK 8,3	MNOK 3,3
Verdiendring på investeringer	MNOK 1,5	-
Realisert gevinst/tap på investeringer	MNOK 1,5	-
Nettoresultat eiendom og adm.kostn. på investeringer	MNOK -2,9	MNOK -0,4
Resultat på investeringene	MNOK 8,5	MNOK 2,9

Differansen på resultatet av eiendom/adm.kostnader på investeringer skyldes omarbeiding av oppstillingsplanen, hvor kostnader på eiendom er flyttet til det ikke-tekniske regnskapet, pluss at mer av midlene var investert via forvaltere i 2016. Avkastningen på investeringene i 2016 var bra, både aksjemarkedet som vi var mer eksponert i enn tidligere år og fondsobligasjonene leverte gode tall i 2016.

1.4 Resultater fra øvrig virksomhet

Utover ovennevnte tall i avsnitt 1.2 og 1.3 har ikke selskapet inntekter eller kostnader som påvirker resultatet nevneverdig.

1.5 Andre opplysninger

Selskapet har en kostnadsprosent på 11,6 % og skadeprosent på 86,3 %. Kombinert kostnadsprosent er 97,9 %. Tilsvarende tall i 2015 var 33,5 %, 65,2 % og 101,3 %.

2. System for risikostyring og internkontroll

2.1 Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll

2.1.1 Selskapsstruktur

I organisasjonskartet vist i avsnitt 1.1.2 fremgår funksjoner og roller i selskapet. I det følgende kommenteres funksjonenes viktigste ansvarsområder.

2.1.2 Risikostyringsfunksjonen

Risikostyringsfunksjonens viktigste oppgave er å sikre at selskapets risikostyringsopplegg ble etablert og gjennomført. Funksjonen sikrer at risikoeksponeringen til selskapet er kjent og er innenfor styrevedtatte rammer (risikotoleranse). Funksjonen er uavhengig i forhold til de områder/forhold den kontrollerer og rapporterer direkte til styret.

2.1.3 Compliancefunksjonen

Compliancefunksjonen sikrer etterlevelse av lover, forskrifter og interne rammer og retningslinjer, samt gjennomføre oppgaver i henhold til styrevedtatt årsplan. Funksjonen har tilgang på den informasjon som kreves og rapporterer direkte til styret.

2.1.4 Vesentlige endringer i styringssystemet i rapporteringsperioden

Nøkkelfunksjoner er etablert og kommet i virke.

2.2 Krav til egnethet

2.2.1 Prinsipper for egnethet

Alle nøkkelpersoner, både i den daglige forretningsdriften og definerte funksjoner (risk, compliance, styret), vurderes i forhold til egnethet og skikkethet. Relevant utdanning og/eller erfaring kreves, samt plettfriandel. I styret og funksjoner som innehas av en gruppe personer er det kompetansen samlet som vurderes.

I Nordlys er disse ferdigheter spesielt viktig: Markedskunnskap (fiskerinæringen), risikostyring, regnskapsmessig kompetanse, finansiell-/aktuariell analyse, kapitalforvaltning og regulatoriske rammeverk og krav.

2.2.2 Egnethetsprosessen

Selskapet vurderer egnethet ved ansettelse, opprettelse av funksjoner og vesentlige endringer i arbeidsoppgaver og ansvarsområder. Egnetheten revurderes jevnlig. Krav til egnethet ses i forhold til de roller/funksjoner vedkommende har i selskapet.

Følgende vurderinger er gjort på egnethet:

Risikostyringsfunksjon: Personen som innehar funksjonen har høyere akademisk utdanning, har 13 års erfaring i selskapet og er tildelt tilstrekkelig tid/ressurser til å gjennomføre de definerte oppgavene.

Compliancefunksjon: Funksjonen innehas har risikoutvalget (daglig leder, regnskapssjef, havarisjef og markedssjef) som helhet, samt Kirsti Eilertsen som leder av funksjonen. Dermed har funksjonen tilstrekkelig kompetanse og erfaring til å gjennomføre oppgavene på en god måte, samt sikre uavhengighet på de enkelte områdene som skal kontrolleres.

2.3 Risikostyringssystemet, herunder egenvurderingen av risiko og solvens

2.3.1 Risikostyringssystemet

Det gjennomføres risikostyring og internkontroll i hele selskapet for at styrevedtatte rammer og risikotoleranse til enhver tid overholdes. Hver risikoeier rapporterer til hvert ordinære styremøte.

Selskapet drives med lav risiko i forhold til brudd på lover, forskrifter og egne rammer/retningslinjer. Det skal være lav sannsynlighet for brudd, samt at konsekvensene dersom brudd oppstår skal ikke være av en slik størrelse at det svekker vesentlig selskapets omdømme eller bidrar til et vesentlig finansielt tap (over NOK 5 mill.). Lav sannsynlighet og lav konsekvens er at selskapet ikke skal utsettes for risiko for tap av konsesjoner som følge av compliancebrudd.

I praksis må det alltid gjennomføres en økonomisk avveining mellom kostnadene ved å sikre regelverksetterlevelsen opp mot sannsynligheten for og konsekvensene av regelverksbrudd. De viktigste forretningsmessige prosesser gjennomføres med 4-øyneprikk og uavhengige kontroller. Effektiviteten av dette gjennomgås som en del av selskapets ORSA-prosess og i compliancearbeidet.

Selskapet har lagd rammeverk (policyer) for en rekke risikoområder med tilhørende tiltaksplaner ved uønsket risikoeksponering og hvilke kontroller som skal gjøres. Disse revideres jevnlig. For å ha kontroll på risikosystemet har selskapet utarbeidet et årshjul over de viktigste aktivitetene som skal gjøres.

2.3.2 ORSA

ORSA-prosessen gjennomføres minst årlig (ordinær prosess) eller ved behov (nye forsikringsprodukter, endringer i risikotoleransen, vesentlige endringer i kapitalforvaltningen, etc.). Prosessen ledes av risikostyringsfunksjonen med hjelp fra compliancefunksjon og risikoutvalget.

I løpet av prosessen er styret, risikostyrings-, compliance- internrevisor- og aktuarfunksjon, risikoutvalget og andre ressurser involvert i ulik grad. Problemstillinger vedrørende kapitalforvaltning og investeringer blir ofte diskutert med forvaltere. De involverte skal ha tilgang til den informasjon de trenger for å gjøre sine oppgaver i prosessen. Styret er eier av prosjektet og tar beslutninger som skal tas.

2.3.3 Styregodkjenning av ORSA

Styret initierer prosjektet etter at regnskapet for rapporteringsperioden er godkjent og vedtatt. Oppstart av ordinære ORSA-prosesser skjer ved at styret reviderer og vedtar selskapets policy på området og bestemmer seg for fokusområder som skal bearbeides. Når 1. utkast til rapport er ferdig forelegges den styret som kommer med sine innspill. Ved store endringer vil 2. utkast presenteres

styret, mens ved mindre innspill presenteres styret endelig rapport for godkjenning påfølgende styremøte. Internrevisor gjennomgår rapporten og avstemmer denne mot vedtatt Policy for ORSA-prosessen. I tillegg kommer internrevisor med innspill og styre/administrasjon innhenter kompetanse og innspill fra internrevisor ved behov.

2.3.4 Fastsettelse av solvensbehov

Selskapet bruker standardmodellen under Solvens II som utgangspunkt for å fastsette kapitalbehovet. Nordlys har gjennomgående lav til moderat risikoprofil, totalt og på de forskjellige risikokategoriene. Det er definert opp tre soner for solvensbehovet, der grønn sone er ved kapital over 300 % av minstekravet. Kapitaliseringen i selskapet er god og vi ligger trygt i grønn sone.

2.4 Internkontrollsystem

Den etablerte risikostyring og internkontroll sikrer at Nordlys Forsikring sin ledelse og styret har en forsvarlig risikoeksponering i forhold til selskapets evne til og ønske om å ta risiko. Risikostyring og internkontroll sikrer at selskapets risikoeksponering til enhver tid er innenfor styrets vedtatte rammer for risikotoleranse ved å sikre at selskapet forstår den risikoen det er eksponert for, hvordan risikoen kan påvirke selskapet og hvilke risikojusterende tiltak som bør etableres. Dette bidrar til at selskapets strategiske og operative mål vil kunne oppnås.

Nordlys Forsikring ledes og drives med lav risiko i forhold til brudd på lover, forskrifter og selskapets rammer og regelverk. Det er lav sannsynlighet for brudd og konsekvensene dersom brudd oppstår er ikke av en slik størrelse at det svekker vesentlig selskapets omdømme eller bidrar til et vesentlig finansielt tap eller tap av konsesjon til å drive forsikring.

Internkontrollen sikrer målrettet og effektiv drift, pålitelighet av og tilgjengelighet til informasjon og etterlevelse av lover, regler og retningslinjer.

Det foreligger en hensiktsmessig arbeidsdeling og 4-øyneprikk på aktiviteter som er knyttet til høy eller medium risiko og ingen rapportere på eller overvåke seg selv. Brudd på rutiner eller retningslinjer rapporteres til compliancefunksjon.

Selskapet vurderer effektiviteten og kvaliteten i internkontrollen som en del av ORSA-prosessen. Selskapets compliancefunksjon har det operative ansvaret for å vurdere og rapportere på hvorvidt selskapets opplegg for internkontroll er hensiktsmessig.

Compliancefunksjon har ansvar for å identifisere og vurdere selskapets eksisterende og potensielle compliance risikoer, inkludert:

- Utarbeide årsplan for compliance og utføre oppgavene nevnt i den.
- Regelmessig identifisere, overvåke og rapportere selskapets compliancerisiko.
- Regelmessig følge med på eventuelle endringer regelverket selskapet er underlagt og påse at disse implementeres i selskapet.
- Bidra i selskapets ORSA-prosessen med fokus på etterlevelse av lover/forskrifter og datakvalitet.
- Evaluere selskapets internkontrollprosess og bidra i utvikling av denne.

Compliancefunksjon rapporterer resultatene av sin kontrollvirksomhet og anbefalinger til ledelsen og styret, men har ikke rett til å gi instruksjoner til ansatte.

Årsplanen for compliance sikrer at funksjonen blir ivaretatt på en ordentlig måte og at de ingen kritiske lover eller forskrifter ikke blir fulgt. Årsplanen vedtas av styret.

2.5 Internrevisjonsfunksjonen

Formål med internrevisjonsfunksjon er å gjennomføre vurderinger av effektiviteten og hensiktsmessigheten til internkontrollopplegget og andre deler av driften av Nordlys Forsikring («system of governance»).

Funksjonen har tilstrekkelig myndighet til å utøve sitt ansvar, herunder ha fullstendig og ubegrenset tilgang til å innhente informasjon fra alle deler av selskapet for å kunne ivareta sitt ansvar og sine oppgaver. Funksjonen rapporterer direkte til styret.

Internrevisjonsfunksjon er uavhengig fra reviderte aktiviteter og kontrollere ikke seg selv eller nærmeste overordnede. Funksjon har tilstrekkelig med kapasitet og kompetanse til å utføre de oppgavene som ligger under dennes ansvarsområde. I tillegg oppfylles de krav til egnethet og skikklighet som selskapet har definert.

Selskapets revisjonsplan er basert på en metodisk risikoanalyse, tar hensyn til selskapets risikostyrings- og internkontrollsystem, samt forventet utvikling i selskapet. Revisjonsplanen omfatter aktiviteter/risikoer som er viktige for selskapet å få belyst. Hvert oppdrag har vært godt forberedt. Mål, samt en oversikt over det arbeidet som er gjort, har vært beskrevet i revisjonsplanen og blitt utført i prosjektene.

Internrevisjonsfunksjon kan, der dette anses å være nødvendig, gjennomføre revisjoner som ikke fremgår av revisjonsplanen. Det har ikke skjedd i rapporteringsperioden.

2.6 Aktuarfunksjonen

Utførelse av de aktuarielle beregningene er utkontraktert. Aktuaransvarlig i selskapet er regnskapssjefen som har god kjennskap til de verdier og størrelser som danner grunnlaget for beregningene. Han vurderer beregningene som gjøres av utførende aktuar. Denne organiseringen gir uavhengighet mellom de som kontrollerer tallene og som utfører beregningene. Funksjonen og utførende aktuar har tilgang til all informasjon som kreves for å kunne gjøre beregningene best mulig.

2.7 Utkontraktering

Nordlys Forsikring er et lite selskap og således avhengig av å utkontraktere deler av virksomheten til eksterne leverandører. Utkontraktert virksomhet evalueres og følges opp. Styret har godkjent alle utkontraktering av kritiske og viktige funksjoner og oppgaver. Leverandørene blir jevnlig vurdert på prestasjon.

Nøkkelfunksjoner og områder/funksjoner som har en vesentlig påvirkning på selskapets finansielle stilling eller risikotaking vurderes som et vesentlig område eller funksjon i forhold til reglene om utkontraktering. Utførende aktuar og internrevisor er funksjoner som er utkontraktert og som anses som vesentlige.

I prosessen med å velge ut en leverandør til utkontrakterte funksjoner er kriteriene vektlagt:

- Leverandørens finansiell stilling.
- Teknisk kompetanse, internt og hos leverandøren.
- Kontrollmiljø, kapasitet internt og hos leverandøren.
- Mulighet for interessekonflikter internt hos leverandøren og mellom selskapet og leverandøren.
- Leverandørens kapasitet.
- Om leverandøren har de nødvendige regulatoriske tillatelser til å levere funksjonen/tjenesten.

Kravene tilpasses området eller funksjonen som skal utkontrakteres.

2.7.1 Utkontrakterte deler av virksomheten

Operasjonell aktivitet	Tjenesteleverandør	Ansvarlig for oppfølging
Aktuartertjenester	Gjensidige Forsikring ASA	Thomas Aasbakk
IT-drift	Kontorvarehuset Møre og Romsdal AS	Thomas Aasbakk
Internrevisjon	KPMG	Terje Haugvik

2.8 Andre opplysninger

2.8.1 Godtgjørelsespolicy

Nordlys sin godtgjørelsespolicy er forankret i selskapets forretningsstrategi og skal til enhver tid være forenlig med selskapets risikotoleranse og langsiktige interesse slik disse er definert i foretakets policy og retningslinjer for risikostyring og internkontroll. Styret legger stor vekt på at godtgjørelsespolicyen skal være bærekraftig i både et kortsiktig og et langsiktig perspektiv.

Godtgjørelsene i selskapet skal være konkurransedyktige, men ikke markedsledende, og skal ligge innenfor alminnelige aksepterte rammer innen næringen.

Selskapet har etablert visse hovedprinsipper for belønningsstrategi. Prinsippene gjelder generelt, men vil ha ulik anvendelse på individuelle ansatte.

Hovedprinsippene for belønningsstrategi skal være:

- Godtgjørelsesordningen skal bidra til å fremme selskapets langsiktige evne til å betjene kunder med tjenester og produkter på konkurransedyktige vilkår.
- Godtgjørelsesordningen skal motivere til langsiktig interessefellesskap mellom den ansatte, foretaket og foretakets medlemmer, og skal bidra til å unngå interessekonflikter mellom den ansatte, selskapet og kunder.

- Godtgjørelsesordningen skal differensiere basert på den enkeltes ansvar, arbeidspress, prestasjoner og kvalifikasjoner, og skal være rettferdig og ikke-diskriminerende.

2.8.2 Variabel godtgjørelse

Selskapet har ikke variabel godtgjørelse til noen av de ansatte.

2.8.3 Pensjon

Ansatte med tiltredelse før 2009 har ytelsesbaserte ordninger; førtidspensjonsordning fra 63 år med 67 % av sluttlønnen og kollektiv alderspensjonsordning fra 67 år med 75 % ytelse.

Ansatte med tiltredelse etter 2009 har innskuddsbasert pensjonsordning, p.t. på maksimalsatsene.

Selskapets ansatte kan søke AFP.

2.8.4 Vesentlige transaksjoner

Ikke relevant.

3. Risikoprofil

3.1 Forsikringsrisiko

Definisjon: Forsikringsrisiko er risikoen for uventede tap på forsikringskontrakter.

3.1.1 Metoder for å vurdere forsikringsrisikoen

Forsikringsrisikoen er forsøkt minimert gjennom seleksjon av kundemassen og god kjennskap til fiskerinæringen, spesielt fiskeflåten og aktørene der.

3.1.2 Eksponering mot forsikringsrisikoen

Selskapet har en koassuranseavtale med Gjensidige Forsikring. Nordlys avgir forretning etter definerte rammer.

Pr. 31.12.16 er brutto premieinntekt på NOK 90,6 mill., hvorav NOK 22,2 mill. premie for egen regning. Total risikoeksponering er NOK 6,73 mrd., mens totalt forsikringsansvar for egen regning er NOK 1,723 mrd. Porteføljen består av rundt 2.200 forsikrede fartøyer, fordelt slik for kaskoforsikring:

Forsikringssum	Antall	Premie f.e.r.
0-MNOK 1,5	1539	MNOK 7,7
MNOK 1,5-3,0	344	MNOK 5,1
MNOK 3,0-5,0	135	MNOK 3,5
Over MNOK 5	168	MNOK 2,9
Sum	2186	MNOK 19,2

Gjennom SII-beregninger er selskapets forsikringsrisiko MNOK 11.

3.1.3 Risikoreduserende tiltak

Risikoreduserende tiltak på området utgjør i stor grad kunnskap til markedet. I tillegg påser vi at fartøyene forsikres for markedsverdi av de og ikke inkludert fiskerettigheter, blant annet gjennom felles risikokomiteé med koassurandør og samarbeidene sjøtrygdslag. Riktige verdier på objektene hindrer risiko for svik/bedrageri. Som risikoreduserende tiltak på brannforsikringene er Nordlys medlem av Norsk Naturskadepool.

3.1.4 Risikosensitivitet

Forsikringsmarkedet innenfor sjøforsikring er relativt stabilt og fremover tror vi på færre forsikringsobjekter som følge av strukturering av fiskeflåten. Når og i hvilken grad dette slår til er usikkert og styres mye av politikk. En fornying av flåten kan medføre færre havari som følge av teknologiske fremskritt. Utfallet er med andre ord svært usikkert. Vi har gjort en stresstest, der et fall i forsikringsbestanden er satt til 30 % og erstatningsavsetningene er doblet. Dette vil medføre økning i forsikringsrisikoen i SII-beregningen med MNOK 0,8, mens effekten av inntektsreduksjon og økte erstatninger for 2016 i stresstesten ville vært MNOK 11,6.

3.1.4.1 Stresstesting

Se avsnittet ovenfor.

3.1.4.2 Sensitivitetsanalyse

Se 3.1.4.

3.2 Markedsrisiko

Definisjon: Markedsrisiko er risikoen for tap i markedsverdier til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i aksjekurser, renter, kredittspreader, valutakurser, eiendomspriser, råvare- og energipriser.

3.2.1 Metoder for å vurdere markedsrisikoen

Markedsrisikoen vurderes etter standardmodellen under Solvens II-regimet.

3.2.2 Eksponering mot markedsrisikoen

Selskapet er eksponert for renterisiko via de forsikringstekniske avsetningene, obligasjonsporteføljen og bankinnskuddene selskapet har. Selskapet har en aksjeandel som er utsatt for svingninger i kursen, og som derigjennom innehar tapspotensiale. Kontorlokalene eies og Nordlys er dermed eksponert for risikoen for fall i eiendomsmarkedet. Gjennom obligasjonsporteføljen eksponeres selskapet for spreadrisiko og konsentrasjonsrisiko. Selskapet er ikke eksponert for valutarisiko.

Selskapet har en lav til moderat risikoprofil når det gjelder finansielle instrumenter og plassering av midlene. Policyen er at man skal være forsiktig eksponert i aksjemarkedet. Pr. 31.12.16 har selskapet en markedsrisiko på NOK 17,2 mill.

3.2.3 Risikoreduserende tiltak

Selskapet har eget finansutvalg, hvor styret og daglig leder inngår, som har ansvaret for den største delen av investeringen. Styret har vedtatt et finansreglement som gir finansutvalget rammeverket de kan operere innenfor. Utvalget rapporterer til styret til hvert ordinære styremøte, samt umiddelbart dersom en oppstått situasjon krever det.

Finansreglementet legger opp til at investeringene skal diversifiseres, altså spres på flere forvaltere, flere aktivaklasser og mange verdipapirer innenfor hver aktivaklasse. Det er også søkt å oppnå negativ korrelasjon i porteføljesammensetningene slik at avkastningen er mer stabil og ikke verdipapirene «svinger ulikt».

3.2.4 Risikosensitivitet

Selskapet gjennomfører diverse stresstester på markedsrisikoen. En test gjøres ved å simulere at selskapet utnytter rammene i finansreglementet i de mest risikofylt verdipapirene for så å anta store negative endringer i disse markedene. Andre stresstester gjøres mer spesifikt på enkelte verdipapirtyper, f.eks. renteendringer som påvirker bankinnskudd og obligasjonsporteføljen. Flere av stresstestscenariene er presentert i avsnittet under.

3.2.4.1 Stresstesting

Selskapets finansreglement legger føringer for hvor kapitalen kan investeres. Vi har stresset kapitalen ved å legge inn maksimal risiko ihht rammene, der det er lagt inn 25 % aksjeeksponering, 15 % bankinnskudd (minimum ihht reglementet), 5 % i eiendom og 55 % i obligasjoner (hvorav 10 % i High Yield, 20 % i Investment Grade, 70 % i bank/finans).

Investeringsgrunnlag:				184 000 000
	Andeler	Beløp	Stress	Tapspotensial
Aksjer	0,25	46 000 000	0,5	23 000 000
Bankinnskudd	0,15	27 600 000	0,05	1 380 000
Eiendom	0,05	9 200 000	0,25	2 300 000
Obligasjoner - HY	0,05	9 200 000	0,5	4 600 000
Obligasjoner - IG	0,11	20 240 000	0,25	5 060 000
Obligasjoner - bank/finans	0,39	71 760 000	0,1	7 176 000
Sum		184 000 000		43 516 000

Med maksimal risiko i henhold til finansreglementet er totalt tapspotensial NOK 43,5 mill. Beregningen er gjort uten hensyn til korrelasjon (diversifiseringseffekter) mellom de ulike porteføljene. Selskapet har kapitalbase til å tåle skisserte tap.

For stesstest av markedsrisiko er det tatt utgangspunkt i Stresstest I-forutsetningene. Tapspotensialet er da beregnet til ca NOK 18,5 mill, altså noe høyere enn standardmodellens beregning (se kapittel 4.7), når plasseringene pr. 31.12.16 er lagt inn. Noe av forskjellen kan være skyldes durasjonstallet brukt i stresstest I. Plasseringer i obligasjoner er den desidert største posten i regnskapet. Ved å doble durasjonen på obligasjonene øker tapspotensialet med ca NOK 10 mill., ei økning som selskapet er kapitalisert for å tåle.

Ved 2 % renteøkning for obligasjons- og pengemarkedsporteføljene og 20 % svekkelse av valutakursen. Ved bruk av stresstest 1-forutsetninger vil effekten av dette gjøre at renterisikoen øker fra MNOK 1,93 til MNOK 6,19, altså et tap på MNOK 4,26

1 % renteøkning og 10 % svekkelse av valutakursen gir halve effekten av scenario 1, et tap på MNOK 2,13.

70 % fall i norske aksjekurser vil påføre selskapet et tap på MNOK 2,26 og et fall i globale aksjemarkeder på 50 % et tap på MNOK 6,48. Dette gir totalt MNOK 8,74 i tap.

50 % fall i norske aksjekurser vil påføre selskapet et tap på MNOK 1,62 og et fall i globale aksjemarkeder på 30 % et tap på MNOK 3,89. Dette gir totalt MNOK 5,51 i tap.

3.2.4.2 Sensitivitetsanalyse

Det er ikke gjennomført annet enn stresstestene beskrevet ovenfor.

3.2.5 Prudent person prinsippet

Prudent person prinsippet går ut på at selskapet skal investere midlene i henhold til eiernes beste interesser. Under er det listet opp noen av aspektene som er sentrale under prudent person prinsippet:

1. Det er krav om at investeringsporteføljen skal være tilstrekkelig diversifisert.
2. Det er anledning til å utkontraktere forvaltningen. Prinsippet understreker dog at selskapet ikke skal stole utelukkende på informasjon gitt av tredjeparter og gjøre egne risikovurderinger.
3. Selskapet skal være oppmerksom på mulige interessekonflikter.
4. Investeringsporteføljen skal vurderes med hensyn på sikkerhet, kvalitet, likviditet og lønnsomhet.

Gjennom selskapets etablering av finansreglement og finansutvalg, hvor ledelsen er godt representert, mener vi at alle ovennevnte aspekter ivaretas.

3.3 Motpartsrisiko

Definisjon: Motpartsrisiko defineres som risiko for tap som følge av at motparter i derivatposisjoner, inngåtte reassuranseavtaler og kunder ikke kan møte sine forpliktelser.

3.3.1 Metoder for å vurdere motpartsrisikoen

Nordlys Forsikring er eksponert for flere elementer av motpartsrisiko; samarbeidspartner og koassurandør Gjensidige Forsikring ASA, plasseringer av bankinnskudd og gjennom kjøp av rentepapirer (obligasjoner) i det samme markedet (norske finansinstitusjoner).

3.3.2 Eksponering mot motpartsrisikoen

I dagens situasjon er Nordlys tilfreds med eksponeringen men hensyn på motparter; samarbeidspartneren er robust og samarbeidsklimaet oppleves som godt. DNB er hovedbankforbindelse og er valgt fordi den er kapitalsterk i norsk målestokk og har beste rating blant flere ratingbyråer. Banknæringen i Norge har oppkapitalisert seg de senere årene og lagt under strengt kontrollregime som oss. Vi er derfor ikke urolig for at vår eksponering mot dette markedet er relativt stor.

3.3.3 Risikoreduserende tiltak

Selskapet påser at man har spredt investeringer og bankinnskudd på mange enheter/banker, samt at eksponeringene står i forhold til motpartenes størrelse. Nordlys Forsikring skal være eksponert mindre mot de minste motpartene, for finansinstitusjoner gjelder forvaltningskapital.

3.3.4 Risikosensitivitet

Ikke vurdert.

3.3.4.1 Stresstesting

Motpartsrisiko må ses i sammenheng med konsentrasjonsrisiko, da spesielt i forhold til finansinstitusjoner. Konsentrasjonsrisiko på investeringene beregnes under stresstest I. Vår eiendom stresset for konsentrasjonsrisiko med rating AAA utover 3 % i terskelverdi, mens obligasjoner utover 1,5 % i terskelverdi ha tapspotensiale på 73 % og med rating BBB. Vi har svært få obligasjoner hvor terskelverdien overstiger 1,5 %, slik at konsentrasjonsrisikoen er beregnet til NOK 4,3 mill. Dersom vi

hadde plassert alle midlene vi har i enkeltobligasjoner likt på fem selskaper, ville tapspotensialet økt til ca NOK 21 mill.

3.3.4.2 Sensitivitetsanalyse

Ikke vurdert.

3.4 Likviditetsrisiko

Definisjon: Risikoen for at selskapet ikke klarer å oppfylle sine løpende forpliktelser og/ eller finansierte endringer i aktivaallokeringen uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på aktiva som må realiseres eller i form av ekstra dyr finansiering.

3.4.1 Metoder for å vurdere likviditetsrisikoen

Selskapet har ingen særskilt metode for å vurdere likviditetsrisikoen, men har sett på historiske tall og vurdert disse mot relevante problemstillinger når det gjelder likviditet.

3.4.2 Eksponering mot likviditetsrisikoen

Risikoen tilknyttet likviditet er i det vesentligste at det skal skje mange og relativt store havari som krever utbetalinger før vi får innkrevd koassurandørs andel. Koassuranseavtalen regulerer hvilke tilfeller Nordlys kan kreve forskudd slik at koassurandør gjør opp sin andel samtidig som utbetaling i forbindelse med havari skjer. Selskapet har investert mesteparten av kapitalen i likvide papirer; bankinnskudd, fondsobligasjoner og obligasjons- og aksjefond. De fleste verdipapirene kan selges daglig med oppgjør 3-5 virkedager senere. Bankinnskuddene, som var på MNOK 44 pr. 31.12.16, er i stor grad plassert i 30 dagers fastrenteavtaler. Ved behov kan man forhandle om utkjøp fra disse.

3.4.3 Risikoreduserende tiltak

Ovennevnte avtale med koassurandør er risikoreduserende tiltak for likviditetsrisiko.

3.4.4 Risikosensitivitet

Ikke vurdert.

3.4.4.1 Stresstesting

Ikke vurdert.

3.4.4.2 Sensitivitetsanalyse

Ikke vurdert.

3.4.5 Forventet fortjeneste i fremtidige premier

Forventet fortjeneste i fremtidige premier mener vi teoretisk kan beregnes slik: Opptjent premie minus erstatningskostnader og forsikringsrelaterte driftskostnader. Erstatningskostnader er vanskelig

å gi en prognose på, men tar man utgangspunkt i de siste årene forventer selskapet en fortjeneste på 10-15 % av premien.

Under Solvens II-rapporteringen for 2016 er forventet fortjeneste i fremtidige premier, QRT S23.01.01.02, beregnet til 0 (null).

3.5 Operasjonell risiko

Definisjon: Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelig eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser. Operasjonell risiko omfatter også juridisk risiko.

3.5.1 Metoder for å vurdere operasjonell risiko

Operasjonell risiko vurderes som en del av ORSA-prosessen. Kost-/nytteprinsippet brukes ved vurdering av operasjonell risiko.

3.5.2 Eksponering mot operasjonell risiko

Det finnes mange operasjonelle risikoer i vår virksomhet. Vi anser disse som de største risikoene:

- Eksternt og internt bedrageri/svik
- Kontorfeil – feil i saksbehandling vedrørende inntegning av forsikring og behandling/utbetaling av erstatningsoppgjør
- Avbrudd i drift på datasystemer og i verste fall tap av data
- Sårbarhet ved tap av nøkkelpersonell

3.5.3 Risikoreduserende tiltak

Internkontroll, «fire øyne prinsipp», fokus på datasikkerhet og backup og mulighet til å låne nøkkelpersonell fra samarbeidspartnere i krisesituasjoner er risikoreduserende tiltak på området.

3.5.4 Risikosensitivitet

Ikke vurdert.

3.5.4.1 Stresstesting

Ikke vurdert, utenom bruk av standardmodellen. Der er operasjonell risiko satt til det høyeste tapspotensialet av 3 % av premieinntekt eller premie- og erstatningsavsetning. Behovet for kapital pr 31.12.16 er satt til NOK 666.000.

3.5.4.2 Sensitivitetsanalyse

Ikke vurdert.

3.6 Andre vesentlige risikoer

Definisjon: Omdømmerisiko er risikoen for tap pga svekket omdømme gjennom negativ omtale.

3.6.1 Metoder for å vurdere andre vesentlige risikoer

Ingen spesifikke metoder er brukt, se beskrivelser nedenfor.

3.6.2 Eksponering mot andre vesentlige risikoer

Omdømmerisiko er kritisk for Nordlys da produktet forsikring er en tjeneste hvor gjensidig tillit mellom selskap og forsikringstaker er essensielt. Dersom selskapet foretar feile vurderinger i forhånd til erstatningsoppgjør eller gjør markedsmessige feiltrinn kan dette påvirke inntjeningen i negativ grad.

Nordlys Forsikring skal unngå å investere i selskaper som bryter prinsippene i FNs Global Compact. Dette omfatter FN-konvensjoner på områdene menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, våpen og miljø. Dette er i tråd med de prinsipper som ligger til grunn for Statens Pensjonsfond Utlands ekskluderinger.

Rapportering til myndighetene og overholdelse av forpliktelser ovenfor disse er viktig for Nordlys.

3.6.3 Risikoreduserende tiltak

Internkontroll og gode rutiner for klager i skadeoppgjør skal redusere risikoen ifm omdømme.

Revisjonsutvalget kontrollerer at rapportering til myndighetene skjer innen fastsatte tidsfrister.

3.6.4 Risikosensitivitet

Ikke vurdert.

3.6.4.1 Stresstesting

Ikke vurdert.

3.6.4.2 Sensitivitetsanalyse

Ikke vurdert.

3.7 Annen relevant informasjon

Ikke vurdert.

4. Verdivurderinger for solvensformål

Solvens II-regelverket har som overordnet prinsipp at både forpliktelser og eiendeler skal måles til virkelig verdi. Det følgende kapittelet tar for seg hvordan selskapet har satt opp Solvens II balansen og ordinær regnskapsmessig balanse. Det vil bli gjort rede for vesentlige forskjeller mellom de ulike verdivurderingene og hvilke sentrale forutsetninger som ligger til grunn for beregningene.

4.1 Eiendeler

Tabellen under sammenligner verdien mellom Solvens II balansen og den den ordinære regnskapsmessige vurderingen:

		Solvency II value	Statutory accounts value
		C0010	C0020
Assets			
Deferred tax assets	R0040	2576535,03	2576535,03
Property, plant & equipment held for own use	R0060	18509606,60	4523069,60
Investments	R0070	136916673,03	136916673,03
Equities	R0100	426698,10	426698,10
Equities - listed	R0110	426698,10	426698,10
Bonds	R0130	75942540,00	75942540,00
Corporate Bonds	R0150	75 942 540	75 942 540
Collective Investments Undertakings	R0180	60 547 435	60 547 435
Loans and mortgages	R0230	3 283 150	3 283 150
Loans and mortgages to individuals	R0250	3 283 150	3 283 150
Insurance and intermediaries receivables	R0360	183 089	183 089
Cash and cash equivalents	R0410	44 627 806	44 627 806
Any other assets, not elsewhere shown	R0420	2 480 912	2 480 912
Total assets	R0500	208 577 772	194 591 235

Forskjellen mellom de to oppstillingene er at eiendommene er vurdert til markedsverdi under SII, mens regnskapsmessig vurderes de til anskaffelseskost minus avskrivninger.

4.1.1 Metoder og forutsetninger for å fastsette økonomisk verdi

Fastsettelse av verdi skjer i følgende prioritert rekkefølge: A) Bruk av noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler, B) bruk av noterte priser i aktive markeder for lignende eiendeler, C) bruk av annen input enn noterte priser for identiske eller D) lignende eiendeler og bruk av input som ikke er basert på observerte markedspriser.

Eiendelsklasse	Vurderingsmetode
Aksjer	A
Aksjefond	A
Fondsobligasjoner	A
Obligasjonsfond	A
Eiendom	A
Bankinnskudd	A

4.1.2 Vesentlige finansielle eiendeler

De aller fleste verdiene til selskapet er plassert i aktive markeder, de som ikke er det har uvesentlig verdi og kommenteres ikke videre her.

4.2 Forsikringstekniske avsetninger

Aktuar beregner de forsikringstekniske avsetningene på bakgrunn av informasjon fra forsikringssystemet.

Beste estimat (BE) beregnes under Solvens II basert på inn- og utgående kontantstrømmer og er pr. 31.12.16 MNOK 5,4. Risikomargin er ca 7 % av BE, MNOK 0,4.

I regnskapet er erstatningsavsetninger beregnet via utestående skadesaker (RBNS) med tillegg for ikke rapporterte skadetilfeller (IBNR). Differansen mellom avsetninger under SII og regnskapsmessig er ca MNOK 0,75.

4.2.1 Usikkerhet ved verdsettelse av forsikringstekniske avsetninger

Usikkerhet av beregningene kan være at tallgrunnlaget er feil eller at forutsetningene ikke passer til selskapets portefølje. Nordlys opererer kun innenfor en bransje (sjøforsikring/marine) og vi er i oppfatning av at tallgrunnlaget er korrekt. Forutsetningene virker også fornuftige i forhold til vår størrelse og egne avsetninger som gjøres.

4.2.2 Utbetalinger fra reassurandør

Ikke relevant.

4.2.3 Endringer i antagelsene for beregning av forsikringstekniske avsetninger

Ikke relevant.

4.3 Andre forpliktelser

Liabilities			
Technical provisions – non-life	R0510	5 729 459	4 978 467
Technical provisions – non-life (excluding health)	R0520	5 729 459	4 978 467
Best Estimate	R0540	5 363 927	-
Risk margin	R0550	365 532	-
Pension benefit obligations	R0760	2 801 424	2 801 424
Debts owed to credit institutions	R0800	1	1
Insurance & intermediaries payables	R0820	34 114 540	34 114 540
Payables (trade, not insurance)	R0840	386 618	386 618
Any other liabilities, not elsewhere shown	R0880	6 645 379	6 645 379
Total liabilities	R0900	49 677 420	48 926 428
Excess of assets over liabilities	R1000	158 900 352	145 664 807

Det er ikke forskjell mellom Solvens II- og regnskapstall med unntak av de forsikringstekniske avsetningene.

4.4 Andre opplysninger

Ikke relevant.

5. Kapitalstyring

5.1 Ansvarlig kapital

5.1.1 Overordnet om kapitalforvaltning

Målet med kapitalforvaltningen er å opprettholde kjøpekraften og øke egenkapitalen for å stå rustet til dårligere tider samtidig som selskapet opprettholder utbetaling av regnskapsbonus til forsikringstakerne. Nordlys har et svært langt perspektiv på kapitalen med hensyn på å gi kundene, som også er eierne, gode og prisgunstige forsikringsbetingelser.

Nordlys har i dag en kapitaldekning/solvensmargin på 4-500 %. Selskapet har satt en nedre grense på 300 % før tiltak for å bedre kapitaldekningen skal vurderes.

5.1.2 Inndeling av solvenskapitalen

Kapitalen inndeles slik:

		C0060
Reconciliation reserve		
Excess of assets over liabilities	R0700	144 913 815,16
Other basic own fund items	R0730	8 304,00
Reconciliation reserve	R0760	144 905 511,16

Solvenskapitalen består nesten utelukkende av beste kapital (Tier 1, egenkapital). Resten er avsetning til Naturskadepool.

5.1.3 Vesentlige forskjeller mellom egenkapital og solvenskapital

Det er ingen vesentlige forskjeller mellom egen- og solvenskapital. Avsetning til garantiordningen er på ca MNOK 1, som ikke hensyntas under SII. De forsikringstekniske avsetningene er temmelig like, MNOK 0,75 høyere under SII enn regnskapsmessig. Eiendommene er vurdert til markedsverdi under SII og utgjør den største forskjellen med MNOK 14.

Regnskapsmessig egenkapital pr. 31.12.16 var MNOK 146,7, mens under SII ble den vurdert til MNOK 144,9. Differansen er med andre ord i underkant av MNOK 2.

5.1.4 Fradrag i ansvarlig kapital

Se ovenfor, ingen fradrag i ansvarlig kapital.

5.2 Solvenskapitalkravet (SCR) og minstekapitalkravet (MCR)

5.2.1 Solvenskapitalkravet (SCR)

Markedsrisiko	26 001
Motpartsrisiko	6 081
Skadeforsikringsrisiko	11 018
Diversifiseringseffekt	-9 578
Operasjonell risiko	666
Solvenskapitalkrav SCR	34 188

5.2.2 Minstekapitalkravet (MCR)

MCR tak (45 % av SCR)	15 384
MCR gulv (25 % av SCR)	8 547
Absolutt minstekrav til kapital MCR	33 428

5.2.3 Forenklet metode

Selskapet bruker standardmodellen i sine beregninger.

5.2.4 Endringer i kapitalkravene

Det er kun små endringer i kapitalkravene i rapporteringsperioden. Disse vedrører små endringer i investeringsporteføljen, samt valutakursen som er brukt for å beregne minstekravet.

5.3 Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregningen av solvenskapitalkravet

Ikke aktuelt.

5.4 Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller

Ikke aktuelt.

5.5 Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet

Ikke aktuelt.

5.6 Andre opplysninger

Ikke aktuelt.